

BUSBOEK

HALTE 5

2009

146 voorstellingen

Check In, voor een levensreis langs kunst en culturen.....

Met deze titel heeft Pluspunt, expertisecentrum voor senioren en participatie, in maart 2009 een project in Breda en Rotterdam gestart. Het doel van Check In is het stimuleren dat ouderen en jongeren met verschillende culturele achtergronden elkaar ontmoeten en met elkaar in gesprek gaan over de interculturele samenleving. Hiervoor is een cultuurbus ontworpen, een soort rijdende tentoonstelling die verhalen uit verschillende landen vervoert. Oud en jong kan de bus bezoeken om de verhalen te beluisteren en te bekijken. In de filmvoorstelling praten vier grootouders met hun kleinkinderen over vroeger en nu vanuit hun culturele achtergrond. Vijf kunstenaars hebben de verhalen vertaald naar een kunstwerk. Ook deze zijn tentoongesteld in de bus. Deze bus brengt een bezoek aan diverse scholen in Breda en Rotterdam. Scholieren en senioren bekijken de film en de tentoonstelling en gaan vervolgens zelf aan de slag met een speciaal ontwikkeld lesprogramma waarbij tevens een interview over vroeger met senioren plaatsvindt. Daarna wordt een verwerkingsopdracht gemaakt in de vorm van een kijkdoos die in een tentoonstelling voor de senioren wordt toegelicht door de scholieren.

Aantallen

De eerste periode van Check In, in uitvoering zit er op. Met trots kunnen we zeggen dat Check In, in 2009 een groot succes is geweest. Er werden 146 filmvoorstellingen gegeven in de bus met aansluitend een rondleiding langs de kunstwerken. 3005 mensen checkten in. De jongste bezoeker was 4 jaar en de oudste 105.

Breda

Onderwijs

23 voorstellingen vonden plaats in het onderwijs in Breda. Scholieren van vmbo, havo, vwo en mbo onderwijs deden mee.

In Breda werden we gevraagd voor een Meet & Greet in samenwerking met het Rode Kruis, Zorgresidentie Vredenbergh en havo scholieren van het Graaf Engelbrecht College. We deden mee aan het CKV festival op het Kasteelplein waar we gedurende twee dagen 12 klassen ontvingen in de bus. We stonden op winkelcentrum Hoge Vucht, tweemaal bij buurthuis Geeren Zuid en op het Zomerfestival in het Ginneken. ROC Vitalis, afdeling zorg, welzijn, is intussen een trouwe klant geworden. En ook Huize Raffy doet regelmatig mee. Ondanks uitgebreide acquisitie hebben we voor de basisscholen in Breda nog geen voorstellingen gehouden. Maar... de aanhouder wint. We hebben in Rotterdam ervaren dat het ook voor de bovenbouw van het basisonderwijs een uitstekend project is.

Vitalis mbo welzijn bij Huize Raffy,

CKV-festival Breda 6 en 20 oktober 2009

Met een prachtig uitzicht op het park en het kasteel, stonden we met de Check In-bus op het Kasteelplein in Breda. Op beide dagen stond om negen uur 's morgens de eerste klas al paraat. Gedurende deze twee dagen hebben we in totaal 12 klassen/groepen gehad. De meeste groepen kwamen binnen onder begeleiding van een docent. Alleen vanuit het OLV-lyceum was er geen begeleiding wat zorgde voor vertraging. Deze twee groepen waren beiden verdwaald, waardoor groep 10 alleen de rondleiding in de bus heeft gehad en niet de film heeft bekeken. Op de eerste dag was er ook een groep met een docent die naar een verkeerde locatie was toegegaan, deze groep heeft alleen de film kunnen zien.

De leerlingen gingen netjes zitten in de bus en luisterden over het algemeen heel rustig naar de uitleg over de film en de tentoonstelling. De docenten die aanwezig waren, hielden goed toezicht. Een enkele docent bemoeide zich absoluut niet met de kinderen, wat ervoor zorgde dat wij van Pluspunt af en toe voor politieagent moesten spelen. Maar dat was minimaal. Het viel op dat de leerlingen erg geïnteresseerd en erg beleefd waren. Ze stelden goede vragen en spraken ons netjes aan met juf. Achteraf vroegen we wat ze ervan vonden en we kregen verschillende reacties zoals 'leuk', 'interessant' en 'saai'.

Tijdens de film werd er af en toe gereageerd. Tijdens de rondleiding achterin de bus langs de kunstwerken werd goed meegedaan. De meeste scholieren konden feilloos de kunstwerken herkennen aan de hand van de film die ze vlak van te voren gezien hadden. Aan het eind van de dag kon je wel merken dat de scholieren al een hele dag achter de rug hadden. Ze werden een beetje onrustig.

We hebben twee hele leuke dagen gehad en waren dik tevreden over de interesse die de leerlingen toonden. Wat ons betreft mogen ze in Rotterdam, waar Pluspunt is gevestigd, aan jullie een voorbeeld nemen en ook een CKV-festival organiseren!

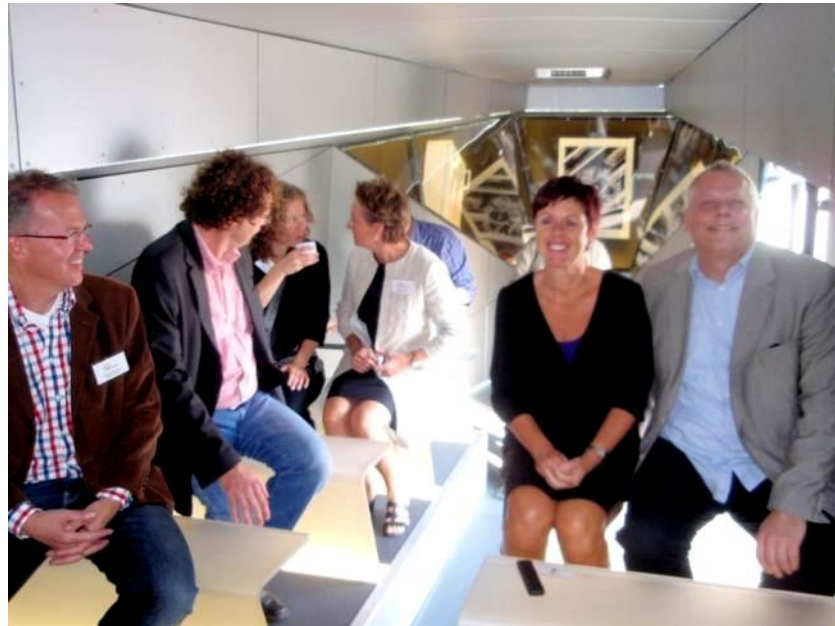
Marian Klein (stagiaire)

Buurtwerk

Tweemaal stond de bus in Geeren-Zuid. Eerst tijdens het feest der ontmoeting. En later tijdens de opening van het kunstwerk 'de vredesduif'. Het monument werd wegens een conflict niet geopend maar teleurgestelde bezoekers konden wel van een aantal

festiviteiten genieten en een bezoek brengen aan de bus. Een bus vol van verschillende generaties en culturen keek naar de film en de kunst die veel herkenning opriep. Bij de presentatie van de plannen rondom winkelcentrum de Hoge Vucht stond de bus bij winkelcentrum de Hoge Vucht.

Een uitgelezen moment voor wethouder Heerkens van sociale zaken en wethouder Snier van wijkontwikkeling om de voorstelling bij te wonen.

Ook stond de bus op de culturele dag van het zomerfestival in het Ginneken. Daar waren niet zoveel bezoekers. Maar wel van alle leeftijden zoals u hier kunt zien

Prognose 1^e half jaar 2010

Eind januari staat de Check In bus op de Grote markt in de cultuurnacht. Het Thema is 'echo'.

Er staan voor maart 2010 al 19 voorstellingen gepland in de interculturele week van het Mencia de Mendoza tijdens hun jaarlijkse Mencia Outbreak. Vier klassen van mbo Vitalis Welzijn doen het project februari en maart in samenwerking met senioren van huize Raffy en de oudere zusters Franciscanessen van de congregatie 'Alles voor Allen'. Met ondersteuning van Breda Actief wordt Check In in maart voor het eerst als pilot ingezet als maatschappelijke stage voor het Orion College (onder voorbehoud) in samenwerking met woonzorgcentrum Lâle Huzurevi waar ouderen uit allerlei windstreken wonen.

Rotterdam

Onderwijs

In Rotterdam gaven we 25 voorstellingen voor het onderwijs. Het niveau varieerde. Scholieren van groep 6,7,8 van het basisonderwijs, vmbo, havo, vwo en mbo onderwijs deden mee.

In Rotterdam deed het project het vooral goed als maatschappelijke stage, voornamelijk voor vmbo-klassen, de kader beroepsgerichte leerweg. Het CVD (centrum voor dienstverlening) was als coördinator maatschappelijke stage onze tussenpersoon. Zij bieden het project aan en als de school geïnteresseerd is maken we samen met de school het project op maat.

De basisscholen zijn geworven via directe acquisitie. Het leverde ontroerende taferelen op. De senioren waren aangenaam verrast door de leergierigheid van de kinderen en de kinderen hingen aan de lippen van de senioren vooral als ze vertelden over de oorlog. Voor de seniorenorganisaties die tijdens het project samenwerken met de scholen putten we voornamelijk uit het netwerk van Pluspunt. Het blijkt dat we bij woonzorgcentra en via Anders Ouder Worden veel krediet en vertrouwen hebben opgebouwd want de instellingen waren direct 'in' om mee te doen.

ROC Zadkine werkte samen in het project met Stichting Welzijn Ouderen. Zij hebben vanaf het begin gezamenlijk alle lessen doorlopen.

Toen de senioren naar de school kwamen zei één van de leerlingen; "kijk, ze kunnen gewoon lopen!" Over vooroordelen gesproken.....

Er werden koppels gevormd van jong en oud.
Zij bekeken samen de film en de tentoonstelling,
gingen samen een interview aan en maakten
afzonderlijk hun verwerkingsopdracht.

Ook de senioren maakten een 'verhuisdoos' met herinneringen uit hun verleden.
Sommigen konden de nacht ervoor niet slapen van opwinding omdat ze alvast bezig
waren met de invulling van hun 'kunstwerk'

Vierde les

Bijna alle instellingen die het project volledig uitvoeren hebben een vierde les toegevoegd. Hierin worden de eindresultaten getoond aan de senioren. Dat heeft een grote toegevoegde waarde. De scholieren leggen aan de senioren uit hoe ze hun verhaal hebben verwerkt in een symbolische verhuisdoos. Hierdoor is er een contactmoment tussen de jongeren en de ouderen toegevoegd. Het levert reacties op als: 'dit maakt het project helemaal af' en 'kijk eens wat ze met mijn verhaal gedaan hebben!'

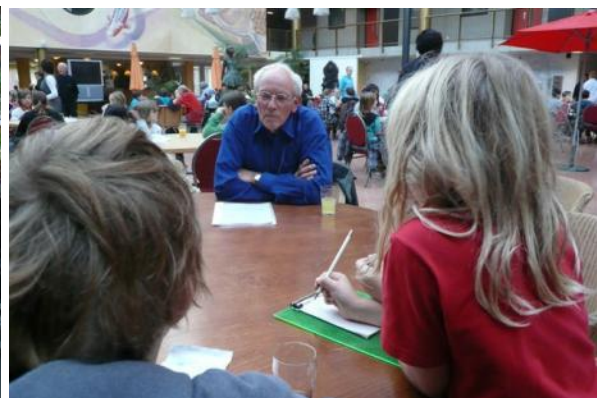
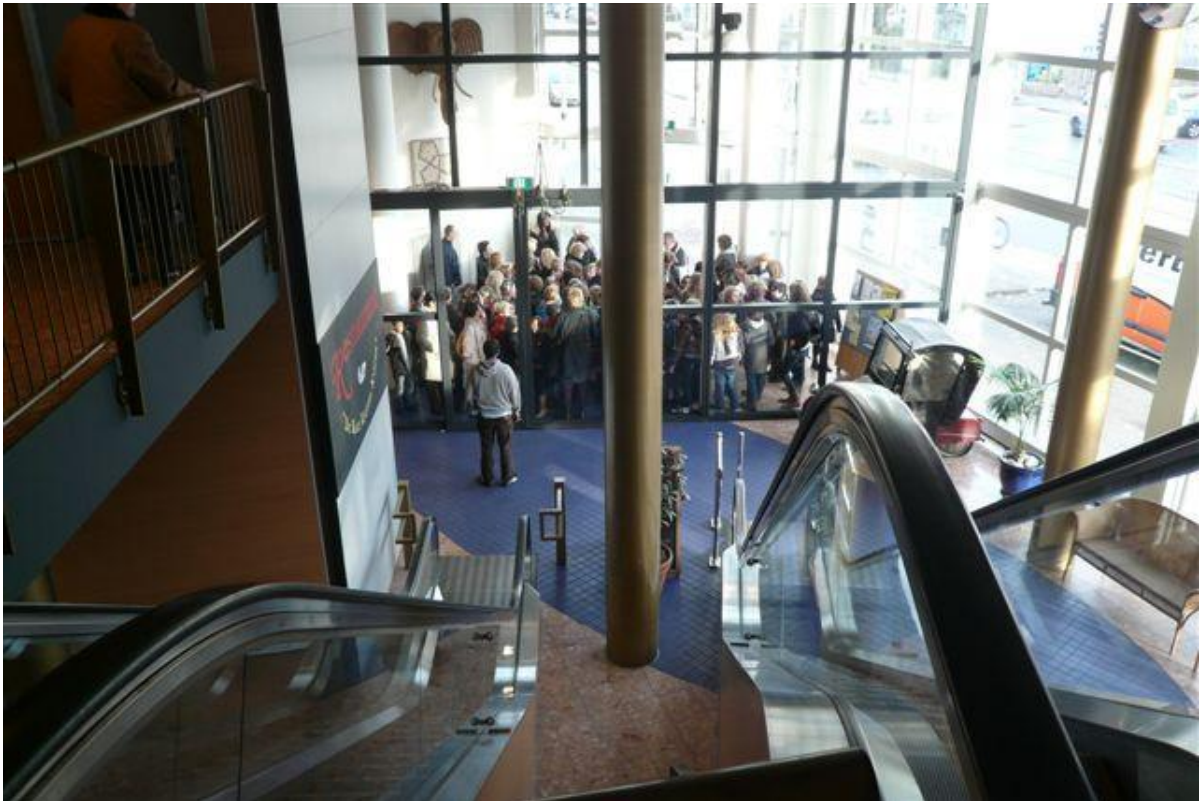

Drie brede basisscholen hebben meegedaan in Rotterdam, de Blijbergschool (Jenaplan), de Nieuwe Park Rozenburgschool en De Clipper. Het leverde hartverwarmende resultaten op.

We werkten samen met Humanitas Bergweg. Het was een ware invasie toen 140 kinderen verspreid over twee dagen bij het woonzorgcentrum binnen kwamen. De senioren waren blij verrast door de leergierigheid van de kinderen. Ze toonden zich respectvol en hingen aan de lippen van de ouderen. Vooral oorlogsverhalen zijn een welkom. Dat bleek ook weer uit de verwerkingsopdrachten.

Kinderen van groep 7/8 van de Blijbergschool in gesprek met senioren van Humanitas Bergweg

Seniorenweken

De stichting Seniorenweken heeft Pluspunt gevraagd om met de Check In bus van september tot december een tour te maken langs 40 senioren locaties in Rotterdam. Dat was een hele toer door alle deelgemeenten van Rotterdam. Er zijn 71 voorstellingen gehouden. Mede dankzij de geweldige inzet van onze stagiaire van de Hogeschool Rotterdam, Marian Klein en de vrijwilligers, Marjan, Norine, Carmen en Hanneke. En niet te vergeten de chauffeurs die soms in onmogelijke straatjes moesten manoevreren. In alle deelgemeenten is de bus geweest. We begonnen aan de Maaskade bij de Wereldhavendagen en eindigden bij Humanitas aan Zee in Hoek van Holland. Het was een enorme organisatie om in zo'n korte tijd alles geregeld te krijgen. Het aanbod bestond uit het bezoek aan de bus en eventueel één of twee verhalenvertellers. Vaak moesten we van te voren gaan kijken of de bus er kon staan. Er moesten vergunningen geregeld worden, vrijwilligers voor de begeleiding, vertellers en chauffeurs.

De stichting tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door het ontwikkelen van programma's voor senioren. De SENIOREN voelen zich wat verwaarloosd in Rotterdam en in navolging van het Jongerenjaar 2009 willen we 2012 uitroepen tot Seniorenjaar.

De oudere Rotterdammer moet meer betrokken worden bij gebeurtenissen in de stad. Daartoe zullen voor deze doelgroep speciale evenementen worden georganiseerd.

In februari 2009 presenteerde de SPR het rapport "Witte senioren een minderheid tussen de minderheden". Een van de aanbevelingen in het rapport is geef een bijzonder teken van erkenning voor de bijdrage van niet alleen witte maar alle senioren in Rotterdam aan de samenleving, vroeger bij de opbouw van de stad en nu als vrijwilliger en mantelzorgers. De aanbeveling luidt: Zorg dat de senioren zich weer gezien voelen en roep de stad Rotterdam in 2010 uit tot Seniorenstad, bijvoorbeeld als startschot voor een breed scala aan ontwikkelingen en activiteiten die de participatie en integratie van senioren stimuleren.

Seniorenweken;

Check In bij De Steenplaat, Laurens Dijkveld, De Leeuwenhoek en Humanitas aan Zee

De Rotterdamse wethouder Kriens van Sociale zaken keek tijdens de opening van de seniorenactiviteiten naar de film en liet zich rondleiden langs de tentoonstelling. Zij was zeer geïnteresseerd en heeft zich later bij les 2 van de Blijbergschool laten interviewen door een paar leerlingen.

Prognose

In de eerste week van januari 2010 zijn er al weer vier klassen van ROC Zadkine medewerker maatschappelijke zorg die het project gaan doen. Dit i.s.m. senioren van het COC en Spirit 55+. Daarnaast is er ook een aanvraag voor het Cosmicus College (twee klassen) i.s.m. Dienstencentrum 'We Zijn' en het Penta College Hoogvliet (5 klassen) samen met woonzorgcentrum Siloam en Humanitas. De Palmentuin en Laurens Dijkveld doen voor de tweede keer mee. Verder staan er nog twee basisscholen gereserveerd het de Gereformeerde Scholengemeenschap Randstad en het Erasmiaans Gymnasium.

Evaluatie

Om te weten hoe het project overkomt bij de scholen en zorgcentra is er een evaluerende belronde gehouden en is er gevraagd naar reacties. Deze waren over het algemeen positief en uiteenlopend. De mensen waren blij verrast door het bijzondere interieur van de bus en de tentoonstelling in de bus leidde tot veel verhalen.

Enkele reacties van de bezoekers; Bus:

- Interessant
- Dit project zouden ze landelijk moeten inzetten!
- Ik heb pijn aan mijn rug van die bankjes
- Allochtone bezoekers hadden moeite om de film te volgen
- Dat de Turkse oma heimwee had was daarentegen herkenbaar voor een groep Turkse mannen

En over de verhalenvertellers:

- Erg leuk
- Verhalen roepen altijd reactie en herinneringen op
- De verhalen van de verteller riepen vragen op die de mensen misschien nooit hebben durven stellen
- De verhalenvertelster viel niet zo in de smaak bij de senioren, ze voelden zich kinderlijk aangesproken
- De mensen luisterden heel geboeid en af en toe werd er een vraag gesteld
- Heel erg goed, helaas geen tijd gehad om er over door te praten, de mensen gingen na de activiteit direct weg.
- Erg leuk
- Het was heel erg gezellig, we hebben wel anderhalf uur gepraat
- Bracht herinneringen naar boven over Suriname, de andere vertelster sprak de mensen aan op oude voorwerpen en het was een heel levendig geheel

Met 11 vrijwilligers en verhalenvertellers die bij het project betrokken zijn hebben we een uitgebreide evaluatiebijeenkomst gehad. De eerste conclusie is dat men op de eerste plaats vol enthousiasme aan het project werkt. De vrijwilligers hebben zowel het bedienen van de apparatuur als het begeleiden van de drie lessen goed onder de knie. Er wordt soms veel creativiteit verwacht omdat niet bij alle instellingen de afspraken goed gecommuniceerd worden. 'Het kwam wel eens voor dat we met de bus aan kwamen en dat de contactpersoon er niet was en er verder niemand wist dat we zouden komen'. Ook is gebleken dat we duidelijk van te voren moeten aangeven voor welke senioren het project al dan niet geschikt is. (Licht) dementerenden hebben er niets aan. Zij kunnen in paniek raken in de kleine ruimte van de bus en zijn ook niet in staat om tijdens de 2^e les een goed interview te geven. Niet alle rolstoelen zijn geschikt voor de bus. Er is door sommigen geklaagd over de harde bankjes maar we hebben gemerkt dat een positieve of negatieve instelling van de senioren het verschil maakt.

In de ene instelling willen ze bij slecht weer niet de bus in, ook al staat deze vlak voor de deur en bij Humanitas aan Zee in Hoek van Holland ging men door weer en wind met een deken omgeslagen, met veel plezier even de kou in om daarna in de verwarmde bus naar de film en de tentoonstelling te kijken.

Stages

Vanaf september loopt Marian Klein stage bij het project Check In. Ze doet dit vanuit de Hogeschool Rotterdam, de opleiding Culturele en maatschappelijke vorming.

Culturele en Maatschappelijke Vorming

CMV stagiaire Marian Klein

Een andere stagiaire van de Hogeschool Rotterdam, Rafly Samaniri, werd gevraagd om model te staan voor de bus als reclamebord voor de open dagen van de Hogeschool Rotterdam.

'Interessant verbredend, gewoon leuk' Dat zijn de sleutelwoorden die Marian aan Check In meegeeft.

In haar stageverslag schrijft Marian:

.....Ik vind het Check In project nog steeds een gaaf project. Ik merk dat het bij scholen erg in de smaak valt en dat de leerlingen er veel van leren. Het nadeel vind ik dat het veel tijd kost om alles te regelen. Dit gaat ten koste van alle andere talenten die benut kunnen worden, zowel van mijn stagebegeleidster als van mij. Ik denk dat het project een vrijwilliger of MBO-er nodig heeft die de zaken op orde kan stellen, zoals het contact leggen met de vrijwilligers en vertellers. De voorbereidingen vind ik dus één van de weinige minpunten aan het project. Wat ik erg leuk vind aan de stage is de werksfeer die er hangt. Het is erg ontspannen en iedereen kan goed met elkaar overweg. Verder vind ik ook de afwisseling kantoor- op pad fijn. Ik heb vooral veel nieuwe mensen leren kennen met verschillende culturele achtergronden. Ik kom zelf uit een 'witte' buurt en ben opgegroeid in een echt Nederlandse omgeving. Ik vind het alleen maar leuker naarmate ik meer mensen ontmoet uit verschillende culturen. Vooroordelen over taal en opleidingsniveau zijn bij mij helemaal verdwenen.....

Lesmateriaal

We hebben het aantal lessen intussen uitgebreid naar vier door een tentoonstelling van de 'verhuisdozen' toe te voegen. Er is vraag naar om het aantal lessen verder uit te breiden naar meer contactmomenten tussen jong en oud in het kader van de maatschappelijke stages. Daar wordt aan gewerkt.

Bus

De bus heeft een vergunning om in 2010 overal te mogen rijden. Ook in de milieuzones die zijn ingesteld in sommige grote steden. We hebben een keer schade gereden omdat

we door een heel klein straatje moesten. En ook hebben we een keer een klapband gehad. Waarschijnlijk omdat we geparkeerd stonden vlakbij een glasbak. Om het de chauffeur zo gemakkelijk mogelijk te maken is er een achteruitrij camera geplaatst en hebben we een TOMtom Truck aangeschaft. Hierop kan je hoogte, breedte, lengte en gewicht van het voertuig aangeven zodat je langs de best bereikbare weg wordt geleid. De bus is onlangs APK gekeurd en heeft een onderhoudsbeurt gekregen.

PR

In 2009 werd er aan Check In aandacht besteed in:

- Het Bredase radio/cultuurprogramma 'Grensgeluiden'
- Migrantenomroep Rotterdam, 'Radio Stavaste'
- Dagblad de Stem
- De Bredase Bode (huis aan huisblad Breda)
- Het Algemeen Dagblad
- De Havenloods (huis aan huisblad Rotterdam)
- Vitaal Belang (ROC magazine West Brabant)
- Nieuws-Punt (uitgave van stichting Pluspunt)
- Bulletin Cultuur & school (uitgave van Cultuurnetwerk Nederland ministerie van OCW)
- De Oud-Rotterdammer (krant voor de 50 plusser)
- 'Inzicht', Nieuwsbrief van het Centrum Voor Dienstverlening Rotterdam

Projectleider Liesbeth van Well werd in oktober genomineerd tot een van de vijf genomineerden voor de Zorg + Welzijn Professional van het jaar award. Dat leverde een Interview op in het blad Zorg en Welzijn. (zie volgende busboek).

Tenslotte

Tijdens het maken van dit busboek werd ik zelf zo enthousiast dat ik niet kon kiezen welke foto's het beste beeld geven van het project in uitvoering. Ik verwijs u graag naar de website waar een fotoboek te zien is van verschillende bijeenkomsten
www.pluspuntrotterdam.nl

Het is een spannend en succesvol jaar geweest. Wij danken alle subsidiegevers en fondsen voor hun bijdragen. Wij zien de toekomst zonnig tegemoet en hopen dat Check In voortgang krijgt in 2011. Daar gaan we zeker ons best voor doen.

januari 2010

Liesbeth van Well
Projectleider

Pluspunt
Ungerplein 2, flat 25
3033 BR Rotterdam

T : 010 - 4671711
M : 06 - 14693535
E : l.vanwell@pluspuntrotterdam.nl

